

Handhavingsuitvoeringsprogramma 2019 (Hup)

Gemeert-Bakel 2019

Opdracht:	Manager Vergunningen en Toezicht
Opgesteld door:	Handhavingsregisseur
Zaaknummer:	26306-2018
Status:	Concept

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	2
Hoofdstuk 2 Terugblik 2018	3
Hoofdstuk 3 Uitgangspunten Hup 2019.....	5
3.1 Doelstellingen.....	5
3.2 Operationele doelen	5
3.2.1 Inhoudelijke doelen	6
3.2.2. Proces en programmatische doelen.....	6
3.2.3 Monitoring en rapportage	7
Hoofdstuk 4 Programma per handhavingsthema	8
4.1 Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening.....	8
4.2 Toezicht en handhaving Wet natuurbescherming en milieu groen	9
4.3 Toezicht en handhaving openbare orde en veiligheid	10
4.4 Toezicht en handhaving brandveilig gebruik	11
4.5 Toezicht en handhaving door de omgevingsdienst	12
4.6 Juridische afhandeling	13
Hoofdstuk 5 Projecten.....	14
5.1 Project Recreatiepark De Rooye Asch.....	14
5.2 Peelland Interventie Team (PIT).....	14
5.3 Gebiedsgericht toezicht	15
5.4 Toezicht intensivering veehouderijen.....	15
Hoofdstuk 6 Incidentele inzet en klachten	16
6.1 Incidentele inzet	16
6.2 Behandelen van klachten	16

Hoofdstuk 1 Inleiding

In het Handhavingsbeleidsplan Gemert-Bakel 2019-2022 wordt het handhavingsbeleid beschreven voor de komende vier jaren. In dat plan worden de ambities beschreven op welke wijze de gemeente invulling wil geven aan haar beleid voor toezicht en handhaving. Binnen het handhavingsbeleid is beschreven dat handhaving het sluitstuk vormt van het totale toezicht binnen de gemeente. Van inwoners en instellingen wordt verwacht dat ze zelf ook actief participeren in de weg naar een geschikte oplossing. Op die manier geven we invulling aan overheidsparticipatie en gaan we zorgvuldig om met onze schaarse capaciteit van mensen en middelen. In dit Handhavingsuitvoeringsprogramma 2019 is de operationele invulling en uitvoering beschreven. Op die manier wordt het beleid vertaald naar concrete handhavingsinspanningen. Verderop in dit document zal het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2019 regelmatig worden afgekort naar 'Hup'.

De gemeente heeft een prominente rol in de uitvoering van alle handhavingsthema's. Daarbinnen worden diverse handhavingsactiviteiten onderscheiden. Steeds vaker vinden we binnen deze taakstelling de samenwerking met maatschappelijke actoren binnen het veiligheidsdomein. Effectieve bestrijding van bepaalde ontwikkelingen houdt niet op, daar waar een andere ketenpartner stopt of juist aan de aanpak begint. We kunnen dit uiteraard als gemeente niet alleen. Een goede informatiepositie uit de wijken, dorpen, agrariërs en netwerken zorgt voor beter zicht op de problematiek. Informatie is immers de smeerolie voor iedere interventie. Samenwerking met inwoners en partners mag daarbij uiteraard niet ontbreken om de gemeente Gemert-Bakel veiliger en leefbaarder te maken én te houden. Collegiale diensten zoals de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, de Veiligheidsregio Brabant Zuid Oost en de GGD helpen ons om de gestelde doelen te bereiken. Niet alleen binnen het uitvoeringsprogramma, maar ook daarbuiten. De multidisciplinaire toetsing bij risicovolle evenementen is daar een mooi voorbeeld van, maar ook bijvoorbeeld het toezicht op intensieve veehouderij. We hebben immers een groot bestand aan (agrarische) inrichtingen in onze gemeente.

Met het opstellen van het Hup 2019 wordt er voldaan aan de wettelijke verplichting om ingevolge artikel 7.3 Besluit omgevingsrecht en artikel 10.1 Wet ruimtelijke ordening een uitvoeringsplan op te stellen.

Figuur 1

Hoofdstuk 2 Terugblik 2018

Vanuit operationele invulling is dit jaar dit jaar gekozen om Handhavingsuitvoeringsprogramma Hup 2019 alvast aan te bieden aan het college en de gemeenteraad, nog voor de jaarafsluiting 2018 is gepasseerd. De overweging hiervoor vindt zijn grondslag in het feit dat het Hup nog behandeld wordt voordat het nieuwe jaar begint. Op die wijze sluit het beter aan bij de beleidscyclus van het reeds gepasseerde nieuwe handhavingsbeleidsplan Gemert-Bakel 2019-2022. Daarnaast is het op die wijze tijdig beschikbaar voor interbestuurlijk toezicht door de provincie. Na de jaarafsluiting zal pas het Handhavingsjaarverslag 2018 (kunnen) worden opgemaakt.

Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening

Binnen bouw en ruimtelijke ordening hebben we in 2018 een divers aanbod van controles uitgevoerd. De aantrekkende woningmarkt zien we hier in terug. Daarnaast hebben we diverse handhavingszaken behandelend waarbij er gehandhaafd is op 'strijdig gebruik in relatie tot het bestemmingsplan' en zijn situaties van illegale bewoning beëindigd. De bewoners hebben elders hun onderkomen gevonden. Daarnaast hebben we ad hoc zaken behandeld welke op basis van eigen waarnemingen of meldingen zijn binnen gekomen.

Toezicht en handhaving Wet natuurbescherming en milieu groen

In het afgelopen jaar hebben we meldingen sneller op kunnen pakken en meer meldingen opvolging kunnen geven. Er is gestart met het uitvoeren van erfbeplantingscontroles en er zijn meer uren besteed aan daadwerkelijk toezicht door middel van surveillance. We zien binnen het groene handhavingsdomein dat er vaker een beroep gedaan wordt op de groene milieuhandhavers. Zij vervullen daarbij vaak een signalerende rol bij de aanpak van (strafbare) feiten die te liëren zijn aan criminele(n) activiteiten. In 2018 hebben ze naast het controleprogramma diverse kenmerkende zaken opgedaan en opvolging gegeven. Het afgelopen jaar kenmerkte zich eveneens met meldingen gerelateerd aan dierenoverlast. Bosbranden door de droogte in de omgeving van natuurgebied De Stippelberg, maar ook vele voertuig- en persoonscontroles gedurende de surveillance voor o.a. het opsporen van de mogelijke brandstichters en stropers.

Toezicht en handhaving openbare orde en veiligheid

Er is inzet gepleegd op honden(poep)overlast. Desondanks blijven inwoners last ervaren van dit verschijnsel. Dit wordt ook versterkt door het gegeven dat de feitelijke pakkans van een overtreder laag is, afzet tegen het feit dat een controle tijdrovend is. Het is en blijft lastig om een 'heterdaad situatie te spotten'. Ook is er een gevaarlijke hond inbeslaggenomen waarvan de eigenaren herhaaldelijk niet het aanlijn- en muilkorfgebod respecteerden. De blauwe boa's hebben daarnaast inzet gepleegd op evenementen en vervulden daarbij regelmatig ook een hulpverlenende taak vanuit hun uniformrol. Er werden parkeerexcessen gemeld waarbij verbaliserend werd opgetreden en hen bereikten meldingen in het kader van leefbaarheid. In 2019 wordt gewerkt aan nieuw terrassenbeleid. Om die reden zal dit onderwerp in 2019 terug te zien zijn in het Hup, waarbij er handhavend zal worden opgetreden tegen geconstateerde overtredingen. Zichtbaar preventief aanwezig zijn in het openbare domein blijft een belangrijk uitgangspunt in 2019.

Toezicht en handhaving brandveilig gebruik

De controles gericht op brandveilig gebruik worden naar planning uitgevoerd. De verwachting is dat alle controles worden uitgevoerd. Er zijn geen signalen dat dit niet gehaald gaat worden voor 2018. Er zijn op dit moment geen buitengewone trends weer te geven.

Toezicht en handhaving door de omgevingsdienst

In de tussenrapportage over het eerste half jaar van 2018 bleken er in 45 van de 158 uitgevoerde milieucontroles bij inrichtingen overtredingen te zijn vastgesteld. Daarmee werd een nalevingspercentage voor dat half jaar bereikt van 72% bij de gecontroleerde inrichtingen. Daarbij moet worden opgemerkt dat het kalenderjaar nog niet is verstreken en deze uitkomst nog kan veranderen.

Handhavingsjaarverslag 2018

In het Handhavingsjaarverslag 2018 zal uitgebreider worden teruggeblikt. De beschikbare managementgegevens zullen in dit verslag worden verwerkt. Dit verslag kan pas worden opgemaakt, nadat het kalenderjaar 2018 is verstreken. Het Hup wordt eerder bestuurlijk vastgesteld, dan het kalenderjaar 2018 is verstreken. Hiermee kan het Hup voor 1 februari 2019 bestuurlijk worden vastgesteld. Deze datum wordt gesteld door de provincie.

Hoofdstuk 3 Uitgangspunten Hup 2019

3.1 Doelstellingen

Het Handhavingsbeleidsplan Gemert-Bakel 2019-2022 blikt vooruit en beschrijft op strategisch niveau welke gemeentelijke koers we als gemeente gaan varen waar het gaat om toezicht en handhaving. Hier staat beschreven welke visie en strategische doelen we nastreven. In het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2019, afgekort Hup gaan we in op de tactisch/operationele handhavingsactiviteiten.

Per handhavingsthema worden de handhavingsactiviteiten beschreven. Er wordt dit jaar geen schatting gemaakt van de urenlast en prioriteiten. De grondslag hiervoor ligt in het feit dat we primair aandacht willen schenken aan zaken die maatschappelijk, dus contextgedreven, belangrijk zijn. Deze handhavingsactiviteiten zijn vastgesteld op basis van reeds beschikbare analyse naar prioriteit.

De gemeente wil bereiken dat:

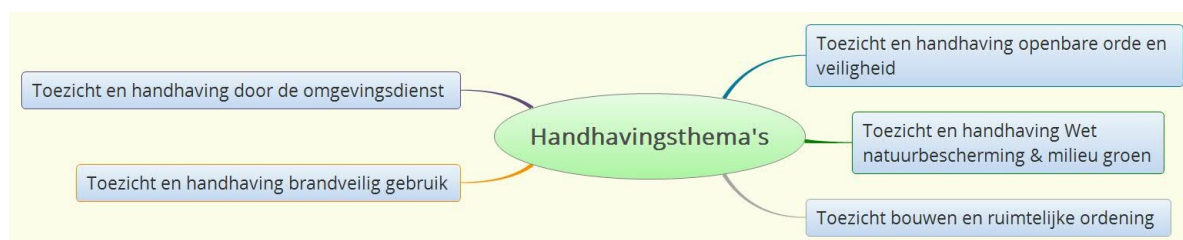
- De bescherming van maatschappelijke belangrijke zaken wordt bereikt;
- Burgers goed geholpen worden;
- Er niet dan wel minder gehandhaafd hoeft te worden;
- Het proces van vergunnen en handhaven soepeler verloopt;
- Minder inspanningen vanuit de gemeente verricht hoeven te worden;
- Toezicht en handhaving beter kan worden of dat er vollediger toezicht gehouden kan worden;

Strategische uitgangspunten uit het handhavingsbeleidsplan:

- Het handhavingsbeleid strekt ertoe het woon- en leefklimaat evenals de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten van de gemeente van ongewenste invloeden te beschermen;
- Het handhavingsbeleid moet ervoor zorgen dat een bepaalde basiskwaliteit van de fysieke leefomgeving van de gemeente wordt gewaarborgd;
- Het handhavingsbeleid is erop gericht onaanvaardbare veiligheidsrisico's uit te sluiten;
- Het realiseren van een belangrijke mate van integrale veiligheid in de fysieke leefomgeving;
- Het handhavingsbeleid strekt ertoe een halt toe te roepen aan rechtsongelijkheid en ongewenste precedentwerking;
- Het handhavingsbeleid strekt ertoe te voorkomen dat programma's door informele en niet beleidsmatige toezeggingen worden doorkruist;
- Het handhavingsbeleid is erop gericht normovertredingen te voorkomen en de handhavingslast voor de gemeente zoveel mogelijk te beperken;
- Het handhavingsbeleid is erop gericht dat regels worden nageleefd in de openbare ruimte;
- Het handhavingsbeleid strekt ertoe het naleefgedrag van burgers en bedrijven te verbeteren m.b.t. de regels van omgevingsrecht.

3.2 Operationele doelen

Bij het vernoemen van de operationele doelen wordt niet meer ingegaan op de preventiestrategie en nalevingsstrategie. Dit is al beschreven in het beleidsplan. Het Hup gaat in de navolgende handhavingsthema's.

Figuur 2

3.2.1 Inhoudelijke doelen

De volgende inhoudelijke doelen zijn er gesteld voor 2019:

Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening
Het naleefgedrag neemt toe naar 75%. In het eerste half jaar van 2018 werd een naleefgedrag gehaald – gemeten over de gecontroleerde objecten - van 65%.
Toezicht en handhaving Wet natuurbescherming en milieu groen
Tenminste 50 % van het controleprogramma is uitgevoerd. De grondslag voor dit doel is gelegen in het feit dat we flexibiliteit willen behouden in het controleprogramma, in kunnen spelen op actuele ontwikkelingen en niet alle handhavingsactiviteiten zich laten plannen in concrete aantallen.
Toezicht en handhaving openbare orde en veiligheid
Tenminste 50 % van het controleprogramma is uitgevoerd De grondslag voor dit doel is gelegen in het feit dat we flexibiliteit willen behouden in het controleprogramma, in kunnen spelen op actuele ontwikkelingen en niet alle handhavingsactiviteiten zich laten plannen in concrete aantallen.
Toezicht en handhaving brandveilig gebruik
Het naleefgedrag neemt toe naar 85%. In het eerste half jaar van 2018 werd een naleefgedrag gehaald van 79 % gemeten over de gecontroleerde inrichtingen.
Toezicht en handhaving door de omgevingsdienst
Milieu: Het naleefgedrag neemt toe naar van 72% naar 80%.

De gestelde doelen willen we bereiken door uitvoering te geven aan de werk- en controleprogramma's. De doelen zullen we gaan bereiken met inzet van onze gemeentelijke toezichthouder en boa's. Daarnaast zullen collegiale diensten zoals de Veiligheidsregio Brabant Zuid Oost en de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant voor ons een belangrijke bijdrage leveren in het nastreven van de gestelde doelen.

3.2.2. Proces en programmatische doelen

De volgende uitgangspunten worden nagestreefd:

- Het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2019 (Hup) wordt uitgevoerd.
- Het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2019 is in het kader van interbestuurlijk toezicht gezonden aan de provincie Noord Brabant voor 1 februari 2019.
- De focus wordt gericht op handhavingsactiviteiten met hoge prioriteit.
- De wettelijke verplichte controletaken worden uitgevoerd
- In 2019 is het Handhavingsbeleidsplan 2019-2022 bestuurlijk vastgesteld en verzonden aan de provincie.
- In 2019 zal het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2019 eerder worden aangeboden aan de raad, dan de evaluatie over 2018 opgeleverd kan worden (kalenderjaarafsluiting is nog niet gepasseerd).
- De boa's zullen meer een 'vast gezicht' worden van de gemeente.
- Informatie gestuurd handhaving (IGH) binnen het thema Toezicht en handhaving Wet natuurbescherming en Openbare orde en veiligheid start, zover mogelijk.
- Er wordt zoveel mogelijk gebiedsgericht gewerkt.

3.2.3 Monitoring en rapportage

De handhavingsthema's worden door de uitvoerende instanties en functionarissen periodiek gemonitord¹. Daarbij wordt de voortgang bewaakt en wordt er actief gecommuniceerd met de uitvoerder wanneer er opvallende patronen zichtbaar zijn. Voor de handhavende werkzaamheden binnen de domeinen 'handhaving openbare orde en veiligheid' en 'Wet natuurbescherming & milieu groen' ontbreken zoals bekend de gewenste digitale middelen.

Handhavingsjaarverslag

Met ingang van de nieuwe beleidsperiode zal er jaarlijkse een handhavingsjaarverslag worden opgeleverd. De tussenevaluatie in de huidige vorm komt hiermee te vervallen. Daarvoor in de plaats zal er een hand-out óf presentatie komen. In het Handhavingsjaarverslag zal worden ingegaan op de verrichte handhavingsinspanningen in het voorgaande jaar. Het verslag zal een weergave zijn per handhavingsthema. In de nieuwe editie van het Handhavingsjaarverslag zullen primair de statistieken worden weergegeven welke op basis van systeeminfo te generen zijn. Het doel is om het Handhavingsjaarverslag jaarlijks voor 1 mei bestuurlijk vast te stellen en te delen met de gemeenteraad.

Het Handhavingsuitvoeringsprogramma wordt voor 1 februari bestuurlijk vastgesteld en bekend gemaakt aan de gemeenteraad ingevolge artikel 7.3 lid 4 Bor

¹ Voor zover mogelijk op basis van de beschikbare systeeminfo / automatisering.

Hoofdstuk 4 Programma per handhavingsthema

In de komende paragrafen worden de handhavingsactiviteiten binnen de diverse handhavingsthema's van het Hup 2019 beschreven. De focus ligt vooral op activiteiten met een hoge en gemiddelde prioriteit. Per paragraaf is aangegeven welke uitvoerder of instantie verantwoordelijk is voor de uitvoering van de betreffende handhavingsactiviteit. Dit jaar is er voor gekozen om het aantal verschillende soorten handhavingsactiviteiten in de opsomming te vereenvoudigen met als doel de leesbaarheid te verhogen. Dit vereenvoudigt ook de verslaglegging voor de uitvoerders per thema welke dit overwegend 'manueel' bijhouden. Per handhavingsthema hebben we een opsomming gemaakt van activiteiten waar het accent op ligt binnen toezicht en handhaving.

4.1 Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening

Gemeente Gemert-Bakel heeft de beschikking over één bouwtoezichthouder (circa 1400 uur). De bouwtoezichthouder is in dienst van de gemeente en voert deze controles uit op basis van het controleprogramma. Voor controle op asbest en sloop zijn geen uren opgenomen in het Handhavingsuitvoeringsprogramma van de bouwtoezichthouder. Asbest en sloop maken onderdeel uit van het werkprogramma van de Omgevingsdienst Zuidooost Brabant (ODZOB). Omdat het aantal bouwaanvragen en vergunningen stijgt door de aantrekkende woningmarkt is er een grotere controlebehoefte te verwachten.

	Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening	
1	Activiteit bouwen	
	Nieuwbouw en verbouw	prioriteit
1.1	Logiesgebouwen	gemiddeld
1.2	Woningen	gemiddeld
1.3	Openbare gebouwen	gemiddeld
1.4	Industriële bedrijfsgebouwen / overige bedrijfsgebouwen (gemiddeld)	hoog
1.5	Agrarische bedrijfsgebouwen	hoog
1.6	Toezicht tijdelijke vergunning	gemiddeld
2	Welstand en monumenten	
2.1	Wijziging rijksmonument, monumentenvergunning rijksmonument	gemiddeld
2.2	Wijziging gemeentelijk monument / monumentenvergunning gemeentelijk monument	gemiddeld
2.3	Archeologie	gemiddeld
3.	Gebruik bouwwerken en terreinen (bouwbesluit)	
3.1	Staat van open erven en terreinen Weren van schadelijke of hinderlijke dieren, reinheid Overbewoning Gebruik bouwvallige bouwwerken Hinderlijk, schadelijk gebruik	gemiddeld
4	Ruimtelijke ordening	
4.2	Gebruik in strijd met verleende vrijstelling / ontheffing	hoog
4.3	Bouwen in strijd met bouwvoorschriften bestemmingsplan	gemiddeld
4.4	Aanleggen van werken in afwijking van de aanlegvergunning in een natuurgebied	gemiddeld

Doelstellingen:

De doelstelling is om in 2019 het controleprogramma te hebben uitgevoerd. Daarbij is de doelstelling om een naleefpercentage van 75 % te hebben bereikt, gemeten over alle controles. In het eerste half jaar van 2018 werd een naleefpercentage bereikt van 65%. Overtredingen zullen worden weergegeven per object (ja/nee overtreding). Daarnaast zullen ook de hercontroles worden weergegeven in de verslaglegging van het jaarverslag.

Soort	2017	2018 (1 juli) ½ jaar	2019 (prognose)
Overtredingen	141	47	90 ²

² Op basis van prognose.

4.2 Toezicht en handhaving Wet natuurbescherming en milieu groen

Voor het jaar 2019 hebben we twee fte beschikbaar binnen het handhavingsthema toezicht en handhaving Wet natuurbescherming en milieu groen. De Flora- en faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet zijn per 1 januari 2017 komen te vervallen en zijn vervangen door de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming beschermt Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. Binnen het Hup zijn sommige taakvelden daarom samengevoegd vanuit de wens om het overzicht te vereenvoudigen. Daarnaast zijn er controles toegevoegd in relatie tot de Opiumwet. Hierbij hebben de milieuhandhavers in hun rol een signaalfunctie in het kader van (ondermijnende) criminaliteit. In totaal is er ongeveer 2800 uur beschikbaar voor taakuitvoering binnen uitvoeringsprogramma, het houden van toezicht en het afhandelen van meldingen en klachten. De milieuhandhavers hebben naast hun toezichthoudende taak als toezichthouder zoals genoemd in de Algemene wet bestuursrecht, ook de rol van buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA). Ze maken van deze bevoegdheden gebruik in strafrechtelijke opsporingsonderzoeken en kunnen daarbij verbaliserend optreden tegen strafbare feiten waarop zij binnen hun aanstelling in boa domein II benoemd zijn. Vanaf het jaar 2019 gaan de milieuhandhavers informatie gestuurd werken en zullen zij tevens gebiedsgericht gaan werken. Zij hebben daarbij een eigen 'wijk- of geografisch' gebied. Daarmee wordt hun informatiepositie verbeterd en versterken hun lokale bekendheid.

Omdat de specifieke werkzaamheden zich niet lenen om te meten in een naleefpercentage wordt er in 2019 geen gebruik gemaakt van deze wijze van rapporteren. Het meten van deze indicator is onvoldoende valide. Immers kun je van te voren niet berekenen hoeveel afvaldumpingen, stankoverlast, of dieroverlast meldingen je zult gaan ontvangen/waarnemen. Dit in tegenstelling tot controles bij bijvoorbeeld inrichtingen. In het Handhavingsjaarverslag 2018 zal het aantal uitgevoerde controles én het aantal processen verbaal en administratieve sancties dat er is opgemaakt worden gerapporteerd.

Toezicht en handhaving Wet natuurbescherming en milieu groen		
		Prioriteit
5.1	Toezicht Wet natuurbescherming (inclusief visserijwetcontrole)	gemiddeld
5.2	Toezicht (illegale) kap (vergunningen)	gemiddeld
5.3	Toezicht crossen in het buitengebied / crossterreinen	hoog
5.4	Toezicht erfbepalingen	hoog
5.5	Geluidsoverlast (zonder geluidsmeting) / lichthinder	gemiddeld
5.6	Bodem, weg- en milieuverontreiniging (inclusief dumping, zwerfafval)	hoog
5.7	Stankoverlast (inclusief stoken)	gemiddeld
5.8	Overlast dieren	gemiddeld
5.9	Controles APV / hulpverlening burger (incidentbehandeling)	gemiddeld
5.10	Controle toezicht en handhaving wildstroperij	gemiddeld
5.11	Controle in relatie tot Opiumwet	hoog

Doelstellingen:

De doelstelling is om in 2019 tenminste 50 % van het controleprogramma te hebben uitgevoerd. Dit uitgangspunt is gebaseerd op een gemiddeld aanbod van genoemde handhavingssitems in het programma. Dit is ingegeven op het feit dat niet op het volledige controleprogramma invloed uit te oefenen is, in tegenstelling tot controles op bijvoorbeeld inrichtingen.

Soort	2017	2018 (1 juli)	2019 (prognose)
Misdrijven	-	-	4
Overtredingen	-	-	8
Administratieve sancties (mini pv)	38	21	40

4.3 Toezicht en handhaving openbare orde en veiligheid

Toezicht en handhaving openbare orde en veiligheid wordt uitgevoerd door 2 fte buitengewoon opsporingsambtenaren (boa) domein I. Zij richten zich met name op het verbeteren van de leefbaarheid in wijken en centra. Hondenoverlast blijft onverminderd hoog geprioriteerd. Toezicht houden bij (niet risicovolle) evenementen en controle APV gerelateerde feiten blijven belangrijke items. Hierbij zullen de boa's circa 15 evenementdagen ingezet worden. De boa's vervullen hierbij een signalerende rol en treden op bij kleine ergernissen zoals wildplassen en drankgebruik op straat. Van organisatoren wordt verwacht dat zij zich inspannen voor een ordelijk verloop zodat handhaving idealiter niet hoeft op te treden. Vervuiling van de openbare ruimte en geluidsoverlast bij evenementen wordt als hinderlijk ervaren. In de Evenementennotitie Gemert-Bakel 2019 is hier ook extra aandacht aan besteed. Voor het uitvoeren van geluidsmetingen is geen budget beschikbaar (ODZOB). Toegevoegd dit jaar zijn enkele controles op gebruiksvergunningen/huurovereenkomsten terrassen. De aanleiding hiervan is gelegen in meldingen gerelateerd aan het terrassenbeleid en de wens vanuit de ambtelijke organisatie. Daarnaast is het item toezicht op jeugd drank en horeca bij evenementen toegevoegd in samenwerking met het GGD vanuit het sociaal domein. Vanuit het keurmerk Veilig Ondernemen zullen we in 2019 aansluiten bij een schouw van het bedrijfsterrein Wolfsveld om de veiligheid en leefbaarheid aldaar te vergroten.

Het komende jaar zullen de boa's tevens blijven werken aan 'kennen en gekend' worden in de gemeenschap. Ze werken daarbij informatie gestuurd en worden gebiedsgericht ingezet. Het volledige jaar 2019 zal inzage geven of de bezetting voldoende is om alle taken uit te voeren. Om inzet efficiënt te plannen en informatiegestuurd handhaven in te zetten in de praktijk ligt er de wens voor gebruik van moderne tools om dit mogelijk te maken. Op deze manier komen hotspots en trends snel en overzichtelijk in beeld en kunnen overtreders beter worden opgespoord. Daarnaast wordt er gebouwd aan een betere informatiepositie van de gemeentelijke handhavingsorganisatie welke ook breder bruikbaar is in het kader van aanpak (ondermijnende) criminaliteit en overlast.

Toezicht en handhaving openbare orde en veiligheid		
		Prioriteit
6.1	Evenementen, Incidentele festiviteiten, collectieve festiviteiten (groot evenement, prio zeer hoog)	hoog
6.2	Storten van afval / zwerfafval	gemiddeld
6.3	Hondenoverlast aanlijnplicht, opruimplicht, gevaarlijk, verbod in gebieden	hoog
6.4	Overlast jeugd	gemiddeld
6.5	Vuurwerk	gemiddeld
6.6	Controle APV (hinderlijk gedrag, drankgebruik, wildplassen etc) -openbare orde en veiligheid -hulpverlening burger (incidentbehandeling) -veiligheid op de weg	hoog
6.7	Nachtregister	gemiddeld
6.8	Gemeenteground ingebruikname	gemiddeld
6.9	Parkeer excessen (hinder, overlast, beeldbepalend)	gemiddeld
6.10	Controle terrasvergunning drank en horecawet (DHW controle)	gemiddeld
6.11	Toezicht drank en horeca evenementen (DHW gericht op jeugd)	gemiddeld

De doelstelling is om in 2019 tenminste 50 % van het controleprogramma te hebben uitgevoerd. Dit uitgangspunt is gebaseerd op een gemiddeld aanbod van genoemde handhavingssitems in het programma. Dit is ingegeven dat niet op het volledige controleprogramma invloed uit te oefenen is, in tegenstelling tot controles op bijvoorbeeld inrichtingen.

Soort	2017	2018 (tot juli)	2019 (prognose)
Misdrijven	-	-	0 ³
Overtredingen	-	-	12
Administratieve sancties (mini pv)	38	21	60

³ We hebben geen indicatoren om te verwachten dat de boa's domein I proces verbaal opmaken betreffende een misdrijf. Primair is deze taak belegd bij de politie. Wel is te verwachten dat ze verbaliserend optreden tegen overtredingen en administratieve sancties uitschrijven.

4.4 Toezicht en handhaving brandveilig gebruik

Toezicht op het taakveld brandveilig gebruik wordt uitgevoerd door de afdeling Naleving van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) op basis van de regionaal op 26 maart 2015 vastgestelde "Toekomstvisie Brandweezorg". Dit betekent dat de inzet alleen is gericht op risicovolle en complexe bouwwerken en situaties (niet bouwwerken). Hiervoor is in 2019 voor de gemeente Gemert-Bakel 420 uur beschikbaar. De planning hiervan wordt in regionaal verband gemaakt en vastgesteld door het bestuur van de VRBZO.

De primaire verantwoordelijkheid voor het realiseren en behouden van een brandveilige situatie ligt bij de gebruikers/eigenaren. Zij moeten een vergroot verantwoordelijkheidsbesef en veiligheidsbewustzijn krijgen. De brandweer bevestigt dit uitgangspunt in zijn optreden als toezichthouder zoveel mogelijk. Eigenaren/gebruikers mogen niet het idee hebben dat de brandweer primair de verantwoordelijkheid draagt (geheel of gedeeltelijk) voor brandveiligheid. De VRBZO voert de controles uit op basis van de vigerende wet en regelgeving. Hierbij ligt de nadruk op risicogerichte aanpak. Een balans wordt gezocht in de bouwkundige, installatietechnische en organisatorische aspecten. De belangrijkste thema's hierbij zijn alarmering, veilig vluchten, rook- en brandbeheersing en veilige inzet van de repressieve dienst.

	Brandveiligheidscontroles (uitgevoerd door de VRBZO)	
		Prioriteit
8.1	Bouwwerken categorie B en C (zorginstellingen, kinderopvang, kamerverhuur, etc. vergunning plichtige objecten)	hoog
8.2	Evenementen categorie B en C	hoog
	Hercontroles	hoog
8.3	Interventieactie (arbeidsmigranten, PIT, etc)	hoog
	Klachten etc.	hoog
	Uitvoeren veiligheidsexpedities (Geen nood bij brand)	hoog

Soort	2017	2018 (tot juli)	2019 (prognose)
Overtredingen	-	8	10

4.5 Toezicht en handhaving door de omgevingsdienst

Toezicht op en (juridische) handhaving van de taakvelden milieu-inrichtingen, bodem en water en slopen wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. De ODZOB werkt op basis van een werkprogramma. De basis hiervoor is gelegen in wettelijke taken aangevuld met taken die op verzoek van de gemeente worden uitgevoerd. Voor deze uitvoering is in 2019 een kostenraming van totaal € 252.202 voor toezicht en handhaving. De juridische afhandeling ligt eveneens bij de Omgevingsdienst en drukt in de basis dus niet op afdeling Advies en Ondersteuning. Deze kosten zijn eveneens opgenomen in het werkprogramma van de ODZOB. Het totale werkprogramma van de ODZOB kent een totaal budget van € 614.021.

Realisatie controleprogramma

Met de door de raad beschikbaar gestelde capaciteit is het niet mogelijk om alle bedrijven te controleren. Het totale inrichtingenbestand bevat ruim 1.000 bedrijven. Het totaal aantal uren toezicht vindt zijn grondslag in het werkprogramma. IPPC inrichtingen (gemiddeld risico) moeten 1x per 2 jaar worden gecontroleerd en overige inrichtingen (hoog risico) moeten 1x per 2 jaar worden gecontroleerd. Overige inrichtingen (gemiddeld risico) moeten 1x per 5 jaar of 1x per 10 jaar worden gerealiseerd.

Een deel van het toezichtprogramma dat de ODZOB uitvoert is gebonden aan het aanbod van vergunningen, bijvoorbeeld met betrekking tot asbest. Daarnaast is er een deel van het programma niet rechtstreeks gekoppeld aan inrichtingen. Tot slot vinden elk jaar kleine verschuivingen plaats in het totale inrichtingenbestand. Genoemde redenen kunnen aanleiding zijn dat in de praktijk kleine wijzigingen plaatsvinden ten opzichte van de programmering.

De hieronder opgenomen handhavingsactiviteiten (milieu grijs) zijn afkomstig uit het werkprogramma ODZOB. Omdat het te gedetailleerd is om alle activiteiten weer te geven wordt de hieronder de opsomming beperkt tot milieu grijs. Voor alle overige activiteiten wordt verwezen naar het werk- en controleprogramma.

11	Toezicht en handhaving door de omgevingsdienst	
	Controle uitvoeren milieu grijs	Prioriteit
	Controle milieu type B verplicht (Activiteitenbesluit) optie 2 standaard (1 emissie en 2 aspecten)	hoog
	Controle milieu type B verplicht (Activiteitenbesluit) optie 3 maatwerk (meerdere aspecten naar keuze)	hoog
	Controle milieu type B verzoek (Activiteitenbesluit) optie 2 standaard	hoog
	Controle milieu type B verzoek (Activiteitenbesluit) met emissie-arme stalsystemen optie 2 standaard	hoog
	Controle milieu type B verzoek (Activiteitenbesluit) met emissie-arme stalsystemen optie 3 maatwerk	hoog
	Controle milieu type B verzoek (Activiteitenbesluit) optie 3 maatwerk	hoog
	Controle milieu type C (Activiteitenbesluit) optie 2 standaard	hoog
	Controle milieu type C (Activiteitenbesluit) optie 3 maatwerk	hoog
	Controle milieu type C (Activiteitenbesluit) met emissie-arme stalsystemen optie 2 standaard	hoog
	Controle milieu type Risicovolle bedrijven optie 2 standaard	zeer hoog
	Beoordeling voorgeschreven onderzoek, verplichte rapportage (volledige toets)	hoog
	Administratief toezicht	gemiddeld
	Uitvoeren ketentoezicht	gemiddeld
	Systeemgericht toezicht	gemiddeld
	Specifieke opdracht (grijs)	hoog
	Hercontrole	hoog
	Beoordelen ingediende rapportages (o.a. EED, EPRT)	hoog
	Controle milieu type IPPC optie 2 standaard	zeer hoog
	Controle milieu type IPPC optie 3 maatwerk	zeer hoog
	Controle grijs provinciale Wabo-inrichting	zeer hoog

Ieder jaar brengt de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant een jaarverslag uit met daarin de verrichte toezicht- en handhavingsinspanningen. Op deze manier wordt er gerapporteerd, in relatie tot dit Hup.

4.6 Juridische afhandeling

Handhaving vindt plaats op meldingen van burgers, eigen waarnemingen, signalen of gebiedsgericht. Alle deze handhavende werkzaamheden vragen om juridische afhandeling. Deze afhandeling is voor een groot aantal taken ondergebracht binnen team Advies en Ondersteuning (AO) van de gemeente. Op basis van de handhavingsactiviteiten wordt een inschatting gemaakt van de benodigde aantal uren juridische inzet. De afhandeling van gebiedsgerichte projecten, PIT zaken en formele handhavingsverzoeken vragen vaak een stevige juridische inzet. Voor wat betreft agrarische inrichtingen verzorgt de ODZOB ook de juridische afhandeling van deze zaken. Datzelfde geldt ook voor de brandveiligheidscontroles die worden uitgevoerd door de VRBZO. In totaal is er binnen de gemeente 1 fte beschikbaar voor de juridische afhandeling betreffende handhavingszaken. De juridische inzet wordt niet op voorhand gespecificeerd en geraamd. Dit is afhankelijk van het werkaanbod wat er binnen de handhavingsthema's wordt gegenereerd.

	Toezicht en handhaving Bouwen en ruimtelijke ordening
1	Activiteit bouwen
2	Welstand en monumenten
3	Gebruik bouwwerken en terreinen (bouwbesluit)
4	Ruimtelijke ordening

5	Toezicht en handhaving Wet natuurbescherming en milieu groen
---	--

6	Toezicht en handhaving openbare orde en veiligheid
---	--

	Projecten
	Project recreatiepark Rooye Asch
	Peelland interventie team (PIT)
	Gebiedsgericht toezicht
	Toezicht intensivering veehouderijen

Hoofdstuk 5 Projecten

In dit hoofdstuk worden de projecten beschreven die buiten het reguliere controleprogramma zijn beschreven. Deze projecten worden uitgevoerd door de gemeente zelf, al dan niet met medewerking van gelieerde partners.

5.1 Project Recreatiepark De Rooye Asch

Dit doorlopende project vormt in 2019 inzet op de handhavingsactiviteit permanente bewoning recreatieverblijven.

Op de Rooye Asch is sprake van ongewenste permanente bewoning van de voor recreatiedoeleinden bedoelde verblijven (chalets, stacaravans etc.). In het recente verleden heeft de gemeente een aantal van deze permanente bewoners een persoonsgebonden beschikking gegeven, echter voor een groot aantal is sprake van illegale permanente bewoning. Daarnaast is bij inventarisatie ook gebleken dat een groot aantal bouwwerken zonder vergunning is gebouwd of verbouwd. Daarnaast ligt er veel afval en opslag op het recreatiepark, wat onwenselijk is op een recreatiepark.

Inmiddels zijn veel illegale situaties beëindigd door gemeente en exploitant van het park. In 2019 volgt de laatste inzet om zaken te legaliseren en overtredingssituaties te beëindigen. Dit gaat om enkele laatste zaken.

	Project Recreatiepark De Rooye Asch	prioriteit
Projectjaar	2019	hoog
Prioriteit	Hoog	
Geschatte uren	PM	
Doelstelling	Strijdigheden ongedaan maken op Recreatiepark De Rooye Asch en voorkomen nieuwe strijdigheden	
Resultaat	Beëindigen van alle belangrijke overtredingen binnen het aangewezen projectgebied	

5.2 Peelland Interventie Team (PIT)

Het Peelland Interventie Team is opgericht in 2016 nadat op 20 oktober in dat jaar een overeenkomst is getekend door de zes colleges van B&W uit zes gemeenten in de Peel, politie-eenheid Oost Brabant, de Veiligheidsregio Brabant Zuid Oost en Senzer een convenant is getekend. Het doel is de integrale samenwerking bevorderen en uitwisseling van gegevens mogelijk te maken. Het PIT is een projectorganisatie welke wordt geleid door een projectleider, zijnde ambtenaar in dienst van de gemeente Helmond. Deze ambtenaar neemt de coördinatie van integrale handhavingsacties op zich. In 2019 zal de gemeente Gemert-Bakel de samenwerking binnen het PIT voortzetten. De totale kosten van het PIT worden gedeeld door de zes gemeenten gezamenlijk. Jaarlijks brengt het PIT een jaarverslag uit wat zal worden toegezonden aan het college van B&W.

	Peelland Interventie Team (PIT)	
Projectjaar	2019	hoog
Prioriteit	Hoog	
Geschatte uren	PM	
Doelstelling	Integrale aanpak van casussen die een multi benadering vragen. Centraal coördinatiepunt voor integrale handhaving	
Resultaat	Optreden tegen strafbare feiten of illegale gedraging	

5.3 Gebiedsgericht toezicht

De gemeente Gemert-Bakel beschikt over een viertal locaties waar wanordelijkheden zijn geconstateerd. Dit zijn respectievelijk De Peij, De Viool, Strijboscheweg en Neerakker. De afgelopen jaren zijn er signalen binnen gekomen dat er op deze locaties de nodige zaken niet voldoen aan wet- en regelgeving. Informatie vanuit diverse instanties bevestigen ditzelfde beeld. Dit varieert van bouwen zonder vergunning, illegaal in gebruik genomen gemeentegrond, uitkeringsfraude tot strafbare feiten in onderzoek door de politie. Vanuit het college en de gemeenteraad is er budget beschikbaar gesteld om te starten met handhaving. Hiervoor is in 2017 en 2018 een schouw uitgevoerd om in beeld te brengen wat er vanuit gemeentelijke handhaving bezien, aan overtredingen is begaan. Uitvoeringsorganisatie MB ALL herpakt eind 2018 / begin 2019 de toezicht- en handhavingsactiviteiten door interventies en bestuurlijke aanschrijvingen op geconstateerde overtredingen.

	Gebiedsgericht toezicht	prioriteit
Projectjaar	2019	hoog
Prioriteit	Hoog	
Geschatte uren	PM	
Doelstelling	Strijdigheden ongedaan maken op genoemde locaties in de gemeente	
Resultaat	Beëindigen van alle belangrijke overtredingen op de genoemde locaties	

5.4 Toezicht intensivering veehouderijen

In de transitie naar een duurzame veehouderij is het van belang dat iedereen zich aan de regels houdt. Hiervoor wordt onder andere toezicht en handhaving ingezet. Het project Intensivering Toezicht veehouderijen is een kans voor het maatschappelijk belang, waarbij het vertrouwen tussen burgers, veehouderij en overheid wordt hersteld, het naleefgedrag wordt vergroot en een verbetering voor de volksgezondheid en milieu. Tevens wordt inzicht verkregen in nevenactiviteiten, gegevens verzameld over asbesthoudende daken en vrijkomende agrarische bebouwing. Dit laatste draagt bij aan het voorkomen van ondermijning. De provincie en gemeente werken samen om in 3 jaar een goed inzicht te verkrijgen in de gehele sector van de veehouderij. In dit project wordt op een Brabant-breed gestructureerde en uniforme wijze veehouderijen in beeld gebracht en het naleefgedrag bepaald. Het toezicht op grond van Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (gemeente bevoegd gezag) en Wet natuurbescherming (provincie bevoegd gezag) worden met dit project op elkaar afgestemd.

	Toezicht intensivering veehouderijen	prioriteit
Projectjaar	2019	hoog
Prioriteit	Hoog	
Geschatte uren	PM	
Doelstelling	Intensiveren toezicht veehouderijen	
Resultaat	Beëindigen van alle belangrijke overtredingen	

Hoofdstuk 6 Incidentele inzet en klachten

In het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2019 wordt gewerkt met werkprogramma's voor wat betreft de inzet per handhavingsthema. Naast de reguliere taken die uitgevoerd worden binnen dit programma vindt er ook toezicht plaats op basis van incidentele inzet, verzoeken, meldingen, klachten en formele handhavingsverzoeken.

6.1 Incidentele inzet

Voor de incidentele inzet zoals genoemd in dit hoofdstuk is enkel voor de milieutaken capaciteit en budget geraamd. De overige inzet op niet specifieke milieutaken, maar ook eventuele extra inzet voor milieu wordt uitgevoerd door degene die het regulier toezicht zou uitvoeren en de inzet gaat ten koste van het reguliere programma. Hierbij wordt wel getracht om de gepleegde inzet te registreren, zodat hiervoor de vraag beter in beeld komt. Binnen de handhavingsthema's Toezicht en handhaving Wet natuurbescherming en milieu groen en Toezicht en handhaving Openbare orde en veiligheid wordt dit niet apart geregistreerd.

Voor de incidentele inzet (klachten en meldingen) door de omgevingsdienst is wel capaciteit geraamd. In 2019 is hiervoor een budget beschikbaar van € 15.842.

6.2 Behandelen van klachten

De gemeente ontvangt klachten via verschillende kanalen: telefonisch, via de post, via e-mail, via de website, Whatsapp en via de milieuklachtencentrale (MKC) van de provincie. Sinds medio 2015 worden alle milieuklachten doorverwezen naar de MKC. De MKC is 24/7 bereikbaar en zet klachten direct ter behandeling door naar de geconsigneerde medewerker van de ODZOB. Op deze manier worden klachten ook buiten kantoortijden direct behandeld.

Prioriteiten bouwen en RO

Bij de behandeling van andere klachten dan bedrijf gerelateerde milieu-klachten wordt na registratie eerst beoordeeld of de klachten betrekking hebben op handhavingsthema's met ten minste een gemiddelde prioriteit. Omdat de toezicht- en handhavingscapaciteit beperkt is, worden klachten geprioriteerd afgehandeld en niet alle klachten kunnen dus gegarandeerd worden opgepakt.

Afhandelen meldingen / klachten Toezicht en handhaving bouw en ruimtelijke ordening

Afhandelen meldingen / klachten bouw / wens tot toezicht	
	Aantal meldingen / klachten

Meldingen en klachten Toezicht en handhaving Wet natuurbescherming en milieu groen

Binnen deze handhavingsactiviteiten wordt vooralsnog geen specifiek onderscheid gemaakt tussen verslaglegging binnen de reguliere werkzaamheden uit het Hup en welke meldingen op basis van klachten/meldingen zijn ontvangen. Wat wel wordt geregistreerd is het totaal aantal contacten en zaken. Dit geeft echter geen concreet beeld van de totale workload aan meldingen en klachten omdat dit ook via andere kanalen binnen komt.

Afhandelen meldingen / klachten Toezicht en handhaving Wet natuurbescherming en milieu groen

Afhandelen meldingen / klachten groen / wens tot handhaving	
	Aantal meldingen / klachten

Toezicht en handhaving Openbare orde en veiligheid

Ook binnen deze handhavingsactiviteiten wordt vooralsnog geen specifiek onderscheid gemaakt tussen verslaglegging binnen de reguliere werkzaamheden uit het Hup en welke meldingen op basis van klachten/meldingen zijn ontvangen. Wat wel wordt geregistreerd is het totaal aantal contacten en zaken. Dit geeft echter geen concreet beeld van de totale workload aan meldingen en klachten omdat dit via andere kanalen binnen komt.

Afhandelen meldingen / klachten Toezicht en handhaving openbare orde en veiligheid (schatting)

Afhandelen meldingen / klachten oov / wens tot handhaving
Aantal meldingen / klachten

Handhavingsverzoeken

Naast gewone klachten en meldingen onderscheiden we formele handhavingsverzoeken. Een formeel handhavingsverzoek is het verzoek van een belanghebbende aan de gemeente om in een concrete situatie handhavend op te treden. In het geval van een handhavingsverzoek moet altijd een formeel besluit worden genomen. Bij een handhavingsverzoek zal in beginsel altijd overgegaan moeten worden tot het houden van toezicht, ook in het geval dat sprake is van een handhavingsthema met een lage of geen prioriteit. Op basis van de jurisprudentie kunnen dergelijke verzoeken niet worden afgewezen, op de enkele grond dat het handhavingsthema geen prioriteit heeft toegekend gekregen. In het concrete geval zal altijd een belangenafweging moeten worden gemaakt om te bezien of handhavend wordt opgetreden.

Anonieme klachten en meldingen

Met enige regelmaat ontvangt de gemeente anonieme meldingen en klachten. Dit zijn meldingen en klachten waarbij de indiener zijn identiteit niet kenbaar maakt. Dit in tegenstelling tot de anonieme melder die niet wil dat zijn identiteit bij de vermeende overtreder bekend wordt, maar wel bij de gemeente. Bij anonieme meldingen kan met de melder kan geen contact worden opgenomen ter verificatie van de klacht of om de afhandeling terug te koppelen. Anonieme klachten kunnen nooit een handhavingsverzoek inhouden, omdat er geen sprake is van een kenbare belanghebbende. In verband met deze redenen worden anonieme klachten en meldingen in de basis niet in behandeling genomen. Hierop wordt een uitzondering gemaakt in het geval dat de melding betrekking heeft op evidente gevaarlijke situaties of verdachte activiteiten.